

18. 2. 2013

ID: 89172

Podlužnická žaloba

Dospěje-li dlužník povinného (podlužník) k závěru, že ve skutečnosti proti němu povinný nemá přikázanou pohledávku, není povinen to oznámit soudu, nýbrž oprávněnému, a současně mu sdělit důvody, proč nařízená exekuce (výkon rozhodnutí) nemůže být provedena (proveden), a tímto způsobem se pokusit zabránit podání podlužnické žaloby oprávněným. Jestliže podlužník nevyplatí oprávněnému řádně a včas splatnou pohledávku, je oprávněný zákonem zmocněn vlastním jménem tuto pohledávku vymáhat.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 20 Cdo 2414/2012, ze dne 12.12.2012)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobkyně K. H., zastoupené JUDr. L.H., advokátkou se sídlem v P., proti žalovanému S. MANAGEMENT LIMITED, se sídlem L., Kyperská republika, zastoupenému JUDr. P.V., advokátem, se sídlem v P., o vyloučení částky 150.000,- Kč z exekuce, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 16 C 147/2008, o dovolání žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 4. května 2012, č. j. 19 Co 477/2010 - 230, tak, že dovolání se zamítá.

Z odůvodnění:

Obvodní soud pro Prahu 4 (v pořadí druhým) rozsudkem ze dne 24. 8. 2010, č. j. 16 C 147/2008 - 144, rozhodl, že „z výkonu rozhodnutí, které je nařízeno exekučním příkazem č. j. 067 EX 4051/05 - 26 ze dne 18. 1. 2006, jímž se nařizuje exekuce přikázáním jiné pohledávky než z účtu u peněžního ústavu, se vylučuje majetek ve výši 150.000,- Kč, jenž je v advokátní úschově JUDr. P. K., na základě dohody o vypořádání společného jmění manželů spojené s dohodou o nájmu bytu po rozvodu manželství uzavřené dne 4. 12. 2003“; dále rozhodl o náhradě nákladů řízení ve vztahu mezi účastníky a vůči státu a o svědečném.

Městský soud v Praze poté, co jeho dřívější rozhodnutí v této věci ze dne 12. 1. 2011, č. j. 19 Co 477/2010 - 175, bylo na základě dovolání podaného žalobkyní pro nepřezkoumatelnost zrušeno rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 23. 2. 2012, č. j. 20 Cdo 1276/2011 - 215, a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení, shora označeným rozsudkem změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že žalobu zamítl, a rozhodl o náhradě nákladů řízení před soudy všech stupňů a o svědečném.

Soudy obou stupňů vyšly ze zjištění, že manželství žalobkyně a jejího bývalého manžela Ing. P. H. (povinného) bylo pravomocně rozvedeno ke dni 6. 4. 2001, že po rozvodu uzavřeli dne 4. 12. 2003 dohodu o vypořádání společného jmění manželů (dále též jen „SJM“) spojenou s dohodou o nájmu bytu (dále též jen „dohoda“), kterou sepsal advokát JUDr. P. K., jenž při jejím sepisu zastupoval povinného. Podle této dohody žalobkyně složila do advokátní úschovy jmenovaného advokáta částku 150.000,- Kč, jež měla být vyplacena povinnému po vyklizení bytu, přihlášení se k trvalému pobytu na jiné adrese a po předložení potvrzení Bytového družstva D., že nemá dluh na nájemném, to vše do 30. 9. 2008. Za tím účelem si žalobkyně půjčila od své přítelkyně V. K. částku 100.000,- Kč, což bylo prokázáno smlouvou o půjčce ze dne 10. 11. 2003 a výslechem svědkyně, a dále od své sestry M. H. získala částku 50.000,- Kč. Usnesením Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 5. 12. 2005, č. j. 13 Nc 17286/2005 - 12, pravomocným dne 7. 9. 2006, byla nařízena exekuce na majetek povinného podle vykonatelného rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 9. 2001, sp. zn. 2 T 1/2001, ve spojení s

rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 9. 9. 2002, sp. zn. 6 To 162/01, jimiž byl mimo jiné odsouzen k náhradě škody poškozenému ve výši 4.000.000,- Kč. Pověřený soudní exekutor vydal dne 18. 1. 2006 pod č. j. 067 EX 4051/05 - 26 exekuční příkaz, jímž nařídil exekuci příkázáním jiné pohledávky než z účtu u peněžního ústavu, kterou má povinný vůči svému dlužníkovi JUDr. P. K. Dále bylo zjištěno, že povinný byt zcela nevyklidil.

Odvolací soud dále zjistil, že soudní exekutor JUDr. P. vydal dne 12. 1. 2011 pod č. j. 067 EX 4051/05 - 88, další exekuční příkaz, jímž exekuci nařídil příkázáním téže pohledávky, kterou má povinný vůči žalobkyni, že v dohodě o vypořádání SJM se bývalí manželé H. dohodli, že žalobkyně si mj. ponechá byt BD D. v P., a Ing. H. tento byt vyklidí do 30. 9. 2008, přičemž současně byla sjednána výše vypořádacího podílu Ing. H. částkou 550.000,- Kč. Vzhledem k tomu, že žalobkyně tvrdila, že dohoda obsahuje rozvazovací podmínku (§ 36 odst. 2 obč. zák.) v tom smyslu, že její povinnost vyplatit uvedenou částku Ing. H. zanikla, jestliže do 30. 9. 2008 nesplnil sjednané podmínky, městský soud za pomoci výkladového pravidla uvedeného v § 35 odst. 2 obč. zák. dovodil, že „dohoda obsahuje ujednání o tom, do kdy Ing. H. předmětný byt vyklidí (čl. III), ale i o tom, na jaké podmínky se váže splatnost vypořádacího podílu SJM, tj. i částky 150.000,- Kč (čl. IV), přičemž vyklizení bytu je „vázáno datem 30. 9. 2008 a na jeho faktickou realizaci se váže i splatnost částky 150.000,- Kč ve prospěch Ing. H.“. Tvrdí-li žalobkyně, že jmenovaný byt nevyklidil, „bude třeba se domáhat splnění povinnosti (vyklizení bytu) v samostatném řízení a jeho pohledávka (na částku 150.000,- Kč) by nebyla splatná“. To však podle názoru odvolacího soudu nic nemění na skutečnosti, že „s odkazem na § 314a odst. 2 o. s. ř.“ lze nařídít exekuci na dosud nesplatnou pohledávku, a není tedy třeba se zabývat tím, zda jmenovaný splnil sjednané podmínky pro vyplacení této částky. Z dohody pak ani nevyplývá, že by obsahovala rozvazovací podmínku (§ 36 odst. 2 obč. zák.) v tom smyslu, že by povinnost žalobkyně vyplatit jmenovanému uvedenou částku zanikla, pokud by do 30. 9. 2008 nesplnil sjednané podmínky. Zánik práva Ing. H. na výplatu vypořádacího podílu ze SJM by musel být v dohodě výslovně formulován. Uzavřel, že pohledávka oprávněného za Ing. H. vznikla za trvání manželství, že částka 150.000,- Kč nespadá do SJM, že pohledávka jmenovaného za žalobkyni stále existuje, nicméně její splatnost je vázána na vyklizení bytu, přehlášení k trvalému pobytu na jinou adresu a předložení potvrzení o bezdlužnosti. U žalobkyně se proto nejedná o právo k majetku (finančním prostředkům), které nepřipouští výkon rozhodnutí, a tudíž není namístě ani aplikace § 267 odst. 1 o. s. ř.

Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně dovolání z důvodů podle § 241a odst. 2 písm. a) a b) o. s. ř. Namítá, že částka 150.000,- Kč měla být podle uzavřené dohody poukázána ve prospěch povinného „pouze za splnění přesně specifikovaných podmínek, a to za předpokladu, že tyto podmínky budou splněny nejpozději do 30. 9. 2008“, a že i po složení této částky do úschovy na základě dohody byla nadále jejich vlastníkem (viz rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 482/2006) a že obě strany dohody si byly vědomy, že v případě nesplnění sjednaných podmínek nebude mít žalobkyně zájem na dalším trvání plnění povinností ze strany povinného a pro tento případ byla také sjednána rozvazovací podmínka, jejímž smyslem bylo „donutit povinného ke splnění podmínek prostřednictvím vidiny finanční motivace“. Má za to, že logickým výkladem jednotlivých ustanovení dohody je závěr, že podmínky byly sjednány jako podmínky rozvazovací, jelikož v opačném případě by existence úschovy postrádala smysl, neboť by žalobkyni neposkytovala žádnou ochranu. S ohledem na to, že jedním z hlavních závazků dohody je uhrazení částky 150.000,- Kč jako protihodnoty za včasné splnění sjednaných podmínek, není žádného důvodu, aby ve smlouvě nebyla sjednána rozvazovací podmínka, spočívající v „neuhrazení předmětné částky žalobkyní“. Automatický zánik nároku na plnění částky ve prospěch povinného vyvolaný nesplněním rozvazovací podmínky (§ 36 odst. 2 obč. zák.) je pak logický (viz rozsudek Nejvyššího soudu 32 Odo 1392/2004). Dále dovolatelka odvolacímu soudu vytýká, že odůvodnění jeho rozhodnutí postrádá náležitosti uvedené v § 157 odst. 2 o. s. ř., že je nepřezkoumatelné, že porušil její ústavně zaručená práva tím, že dohodu vyložil formalisticky, neboť nepřihlédl ke skutečné vůli jejích účastníků. Jelikož tedy dovolatelka nikdy nepřestala být

výlučnou vlastnící částky 150.000,- Kč postižené exekucí a protože v důsledku „nesplnění rozvazovací podmínky nevzniklo Ing. H. právo k této deponované částce, jsou podle ní předpoklady pro úspěšné podání excindační žaloby splněny. Ustanovení § 314a odst. 2 o. s. ř. nelze na danou věc aplikovat (viz usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 903/2004), což se týká i exekučního příkazu ze dne 12. 1. 2011, č. j. 067 EX 4051/05 - 88, neboť povinný neměl za žalobkyní splatnou ani nesplatnou pohledávku; ta mohla vzniknout pouze v případě, že by splnil dohodou stanovené podmínky, což neučinil, z čehož vyplývá, že pohledávka zanikla, případně nikdy neexistovala. Existenci vady řízení, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, spatřuje dovolatelka v tom, že rozhodnutí odvolacího soudu je překvapivé ve smyslu rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 2750/2009 a že je v rozporu se zásadou hospodárnosti, neboť nenavázal na své původní rozhodnutí, jímž zrušil dřívější rozsudek soudu prvního stupně. Navrhla, aby dovolací soud napadený rozsudek zrušil a věc mu vrátil „k novému projednání a rozhodnutí“.

Žalovaný se ve svém podrobném písemném vyjádření k dovolání ztotožnil s rozsudkem odvolacího soudu a navrhl, aby dovolání žalobkyně bylo zamítnuto.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) po zjištění, že dovolání bylo podáno včas, oprávněnou osobou, účastnicí řízení, řádně zastoupenou advokátkou, a že proti výroku rozsudku odvolacího soudu o věci samé je přípustné podle § 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř., dospěl po přezkoumání napadeného rozsudku k závěru, že dovolání není důvodné.

Nesprávné právní posouzení věci ve smyslu § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř. může spočívat v tom, že odvolací soud věc posoudil podle nesprávného právního předpisu, nebo že správně použitý právní předpis nesprávně vyložil, popřípadě jej na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Podle § 267 odst. 1 o. s. ř. právo k majetku, které nepřipouští výkon rozhodnutí, lze uplatnit vůči oprávněnému návrhem na vyloučení majetku z výkonu rozhodnutí v řízení podle třetí části tohoto zákona.

Smyslem (účelem) excindační (vylučovací) žaloby podle § 267 o. s. ř. je poskytnout právní ochranu osobám, které mají k majetku (k věcem, právům nebo jiným majetkovým hodnotám), jenž byl postižen výkonem rozhodnutí (exekucí), takové právo (právní vztah), které nepřipouští, aby nařízený výkon rozhodnutí (exekuce) byl proveden a aby se tak postižený majetek stal zdrojem pro uspokojení oprávněného (srov. odůvodnění rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 28. srpna 2008, sp. zn. 20 Cdo 3463/2006, in www.nsoud.cz).

V posuzované věci se žalobkyně žalobou domáhala, aby „z výkonu rozhodnutí, které je nařízeno exekučním příkazem č. j. 067 EX 4051/05 - 26 ze dne 18. 1. 2006, jímž se nařizuje exekuce příkázáním jiné pohledávky než z účtu u peněžního ústavu, se vylučuje majetek ve výši 150.000,- Kč, jenž je v advokátní úschově JUDr. P. K., na základě dohody o vypořádání společného jmění manželů spojené s dohodou o nájmu bytu po rozvodu manželství uzavřené dne 4. 12. 2003“. Žalobu odůvodnila zejména tím, že tuto částku složila ze svých prostředků do „advokátní úschovy“ JUDr. K. a že tato částka měla být na základě dohody vyplacena jejímu bývalému manželovi Ing. P. H. za podmínek v dohodě uvedených, které však nesplnil, a částka 150.000,- Kč mu proto nenáleží. V žalobě dále uvedla, že JUDr. K. není dlužníkem bývalého manžela žalobkyně a že proto není možné uvedenou částku považovat za „jinou pohledávku“.

O vylučovací žalobě s takto formulovaným návrhem výroku rozhodnutí (petitem) soudy obou stupňů rozhodly (vyhovující rozsudek soudu prvního stupně ve věci samé změnil odvolací soud tak, že žalobu zamítl).

Dovolací soud především konstatuje, že pouze soud rozhoduje o tom, jak bude formulován výrok jeho

rozhodnutí; případným návrhem žalobce na znění výroku rozhodnutí přitom není vázán. V žalobním petitu vylučovací žaloby podle § 267 o. s. ř. musí být právo, které má být z výkonu rozhodnutí (exekuce) vyloučeno, přesně označeno (srov. Drápal, L., Bureš, J. a kol. Občanský soudní řád II. § 201 až 376. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 2220). Při formulaci výroku rozhodnutí však musí soud dbát, aby vyjádřil (z obsahového hlediska) to, čeho se žalobce žalobou skutečně domáhal (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. srpna 2003, sp. zn. 21 Cdo 909/2003, uveřejněné v časopise Soudní judikatura číslo 9, ročníku 2003, pod číslem 152, a dále rozsudek téhož soudu ze dne 20. října 2010, sp. zn. 26 Cdo 4448/2009).

V daném případě nebylo ze žaloby zcela zřejmé, čeho se žalobkyně skutečně domáhá. Přestože však odvolací soud, stejně jako soud prvního stupně, se postupem podle § 43 odst. 1 o. s. ř. nepokusily o to, aby žalobkyně žalobu opravila [petit žaloby změnila - uvedla jej do souladu s vylíčením rozhodujících skutečností a s tím, čeho chtěla vylučovací žalobou podle § 267 odst. 1 o. s. ř. (a to i po částečné změně skutkového stavu v odvolacím řízení) dosáhnout - zda „vyloučení majetku ve výši 150.000,- Kč“ z exekuce vedené proti jejímu bývalému manželovi (povinnému) či vyloučení pohledávky ve výši 150.000,- Kč, kterou má vůči ní povinný na základě dohody uzavřené dne 4. 12. 2003 (o níž však současně tvrdila, že tato pohledávka zanikla)], nebylo řízení zatíženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Ať by již totiž žalobkyně chtěla dosáhnout rozhodnutí soudu, jímž by z exekuce vedené proti povinnému byl „vyloučen majetek ve výši 150.000,- Kč“, či se ve skutečnosti domáhala vyloučení pohledávky ve výši 150.000,- Kč, kterou má vůči ní povinný na základě dohody uzavřené dne 4. 12. 2003 (o níž zřejmě rozhodl odvolací soud), nemůže být ani v jednom z těchto případů s vylučovací žalobou úspěšná.

Ze skutkových zjištění soudů obou stupňů mimo jiné vyplývá, že bývalí manželé H. uzavřeli po rozvodu manželství dne 4. 12. 2003 dohodu o vypořádání společného jmění manželů spojenou s dohodou o nájmu bytu, kterou sepsal advokát JUDr. P. K., jenž při jejím sepisu zastupoval povinného, podle níž se žalobkyně stala výlučným členem družstva BD Dubnova a nájemcem družstevního bytu č. 52 sestávajícího ze 2 pokojů a kuchyně se přísl., nacházejícího se ve 12. poschodí domu čp. v Praze 4, vlastníci movitých věcí v dohodě vyjmenovaných, že povinný nabyl do svého vlastnictví přehrávač DVD zn. PANASONIC, že žalobkyně se zavázala povinnému tento přehrávač vydat a na úplné vyrovnání vypořádacího podílu mu zaplatit v hotovosti částku ve výši 550.000,- Kč (slovy...), to vše ke dni, kdy se Ing. H. vyklidí z bytu účastníků a předloží doklad o trvalém pobytu na jiné adrese. Termín vyklizení a předání bytu byl po dohodě účastníků stanoven nejpozději do 30. 09. 2009, pokud Ing. H. v mezidobí nezíská do vlastnictví či nájmu byt, který bude mít pro něj charakter náhradního bytu. Podle této dohody dále žalobkyně složila při jejím sepisu do „advokátní úschovy“ jmenovaného advokáta částku 150. 000,- Kč, jež měla být vyplacena povinnému po vyklizení bytu, přihlášení se k trvalému pobytu na jiné adrese a po předložení potvrzení Bytového družstva Dubnova, že nemá dluh na nájmem. V dohodě se dále uvádí, že „advokát JUDr. P. K. jako uschovatel peněz je neodvolatelně celou uschovanou částku povinen vyplatit Ing. P. H. poté, kdy se vyklidí z bytu účastníků a přihlásí se k trvalému pobytu na jiné adrese a předloží potvrzení BD Dubnová, že nedluží platby na nájmem. Tyto skutečnosti musí před vyplacením úschovy písemně potvrdit K. H.“.

Na poslední straně dohody pod podpisem JUDr. P. K., advokáta, který ji sepsal, je ručně připsáno „Složeno do úschovy = 150.000,- Kč“, z čehož soudy obou stupňů při rozhodování vycházely. K tomuto údaji byl jmenovaný advokát soudem prvního stupně vyslechnut jako svědek při jednání dne 30. 9. 2009 (viz čl. 44 spisu), přičemž mimo jiné uvedl, že „peníze do úschovy ze strany paní H. byly poskytnuty v částce 150.000,- Kč a toto bylo na základě smlouvy o vypořádání společného jmění rozvedených manželů, přičemž žádná speciální smlouva o úschově uzavřena nebyla“. Protože peněžní prostředky ve výši 150.000,- Kč „složila do úschovy“ JUDr. K. žalobkyně, která nebyla jeho klientkou, nejedná se o správu cizího majetku podle § 56 a § 56a zákona č. [85/1996](#) Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů, která se děje na základě smlouvy s klientem (k tomu srov. rozsudek

Nejvyššího soudu ze dne 31. října 2011, sp. zn. 33 Cdo 3077/2010, uveřejněný pod číslem 74/2012 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

Dále bylo již před soudem prvního stupně zjištěno, že pověřený soudní exekutor vydal dne 18. 1. 2006 pod č. j. 067 EX 4051/05 - 26 exekuční příkaz, jímž provedení exekuce nařídil příkázáním jiné pohledávky než z účtu u peněžního ústavu, kterou má povinný vůči svému dlužníkovi JUDr. P. K. V odvolacím řízení pak městský soud zjistil, že soudní exekutor vydal dne 12. 1. 2011 pod č. j. 067 EX 4051/05 - 88, další exekuční příkaz, jímž exekuci proti povinnému nařídil podle § 312 a násl. o. s. ř. (§ 65 exekučního řádu) příkázáním téže pohledávky, kterou má povinný vůči žalobkyni.

Vzhledem k takto zjištěnému skutkovému stavu tudíž není pochyb o tom, že na základě uzavřené dohody ze dne 4. 12. 2003 se žalobkyně stala dlužnicí svého bývalého manžela, neboť se jí zavázala zaplatit mu na úplné vyrovnání vypořádacího podílu v hotovosti částku ve výši 550.000,- Kč za dohodnutých předpokladů, z níž částku 150.000,- Kč, složila do „advokátní úschovy“ JUDr. K., a že na základě vydaného exekučního příkazu ze dne 12. 1. 2011, č. j. 067 EX 4051/05 - 88, podle § 312 a násl. o. s. ř. (§ 65 exekučního řádu) má žalobkyně v exekučním řízení vedeném proti jejímu bývalému manželovi (povinnému) postavení poddlužníka oprávněného, neboť mu pohledávka povinného za žalobkyní byla přikázána, což odvolací soud při právním posouzení věci a rovněž i žalobkyně (která na vylučovací žalobě setrvala i po částečné změně skutkového stavu věci v odvolacím řízení) přehlédli, resp. z této skutečnosti nevyvodili závěry odpovídající zákonné úpravě v občanském soudním řádu (resp. v exekučním řádu).

V daném případě se tudíž nejedná o situaci, kdy by soudní exekutor provádějící exekuci prodejem movitých věcí povinného sepsal při soupisu věcí (§ 326 o. s. ř.) hotové peníze žalobkyně jako osoby na exekuci nezúčastněné, jejichž ochrana by byla zajištěna žalobou na vyloučení sepsané peněžní částky z prováděné exekuce (§ 267 odst. 1 o. s. ř.); žalobkyně se proto vyloučení „majetku ve výši 150.000,- Kč“ z exekuce vedené proti povinnému nemůže úspěšně domáhat.

Protože žalobkyně má v exekučním řízení vedeném proti jejímu bývalému manželovi (povinnému) postavení poddlužníka oprávněného, nemůže být úspěšná ani s excindační žalobou o vyloučení pohledávky ve výši 150.000,- Kč, která vznikla jejímu bývalému manželovi vůči ní na základě dohody ze dne 4. 12. 2003 a která byla exekučním příkazem přikázána oprávněnému.

Příkázáním tzv. jiné peněžité pohledávky (§ 312 a násl. o. s. ř.) vzniká oprávněnému k postižené pohledávce povinného za jeho dlužníkem (poddlužníkem) tzv. úkojné právo, a to až do výše vymáhané pohledávky s příslušenstvím. Dlužník povinného proto také nese odpovědnost za to, že výkon rozhodnutí provedl tak, jak mu to ukládá zákon v ustanovení § 314 o. s. ř. Provedení exekuce (výkonu rozhodnutí) tedy v takovém případě náleží (zákon svěřuje) dlužníku povinného (poddlužníkovi) a je pouze na něm, aby posoudil, zda exekuce (výkon rozhodnutí) může být také provedena (proveden). Dospěje-li dlužník povinného (poddlužník) k závěru, že ve skutečnosti proti němu povinný nemá přikázanou pohledávku, není povinen to oznámit soudu, nýbrž oprávněnému, a současně mu sdělit důvody, proč nařízená exekuce (výkon rozhodnutí) nemůže být provedena (proveden), a tímto způsobem se pokusit zabránit podání poddlužnické žaloby oprávněným. Jestliže poddlužník nevyplatí oprávněnému řádně a včas splatnou pohledávku, je oprávněný zákonem zmocněn vlastním jménem tuto pohledávku vymáhat. Tzv. úkojné právo má svůj základ v procesním právu a jeho smysl spočívá v tom, že poskytuje oprávněnému formálněprávní aktivní legitimaci k tomu, aby se domohl (za účelem uspokojení své vymáhané pohledávky) vlastním jménem na dlužníku povinného (poddlužníku) vyplacení přikázané pohledávky (zejména prostřednictvím tzv. poddlužnické žaloby nebo výkonu rozhodnutí podle ustanovení § 315 o. s. ř.), kdyby mu dlužník povinného (poddlužník) nevyplatil odpovídající plnění dobrovolně. Z titulu tohoto tzv. úkojného práva oprávněného je poddlužník povinen vyplatit oprávněnému přikázanou pohledávku, jen jestliže by měl podle práva takovou povinnost vůči povinnému v okamžiku, kdy mu bylo doručeno usnesení o

nařízení výkonu rozhodnutí. Není podstatné, že pohledávka povinného ještě případně nebyla splatná nebo měla z téhož právního důvodu vzniknout v budoucnu. Jestliže povinný vůči poddlužníku přikázanou pohledávku neměl nebo jestliže přikázaná pohledávka do té doby zanikla (například splněním nebo započtením), nedosáhne oprávněný z titulu tzv. úkojného práva uspokojení své vymáhané pohledávky (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. prosince 2005, sp. zn. 29 Odo 921/2003, či rozsudek ze téhož soudu ze dne 27. května 2005, sp. zn. 20 Cdo 903/2004, na nějž dovolatelka poukázala a který byl vydán právě v řízení o poddlužnické žalobě podle § 315 o. s. ř.).

Jestliže vylučovací žalobu podle § 267 odst. 1 o. s. ř. může podat jen třetí osoba na exekuci (výkonu rozhodnutí) nezúčastněná a tvrdící, že k věcem, jenž mají být exekucí (výkonem rozhodnutí) postiženy, má právo nepřipouštějící exekuci (výkon rozhodnutí), avšak žalobkyně takovou osobou není, naopak v exekučním řízení vedeném proti jejímu bývalému manželovi má postavení poddlužnice, jíž zákon svěřuje provedení exekuce (a je tedy jen na ní, jaký postup při provádění této exekuce zvolí - viz shora), nelze dospět k jinému závěru, než že žalobkyni vylučovací žaloba o vyloučení pohledávky ve výši 150.000,- Kč, která vznikla jejímu bývalému manželovi vůči ní na základě dohody ze dne 4. 12. 2003, a která byla exekučním příkazem přikázána podle § 312 o. s. ř. oprávněnému, nepřísluší, a že tato žaloba (pokud žalobkyně chtěla dosáhnout, aby takto soud podle § 267 odst. 1 o. s. ř. rozhodl), měla být zamítnuta z tohoto důvodu a nikoliv proto, že „pohledávka jmenovaného (povinného) za žalobkyní stále existuje, její splatnost je však vázána na vyklizení bytu, přehlášení k trvalému pobytu na jinou adresu a předložení potvrzení o bezdlužnosti“, jak dovodil odvolací soud. Nicméně jeho závěr, že „u žalobkyně se...nejedná o právo k majetku..., které nepřipouští výkon rozhodnutí, a že tudíž není namístě ani aplikace § 267 odst. 1 o. s. ř.“, je věcně správný, byť z důvodů shora uvedených (srov. též usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. ledna 2007, sp. zn. 29 Odo 1367/2006, ze dne 28. 2. 2007, sp. zn. 29 Odo 305/2006, ze dne 22. března 2007, sp. zn. 29 Odo 951/2006). Z toho současně vyplývá, že dovolatelčiny námitky jsou pro právní posouzení dané věci zcela bezpředmětné, neboť je může uplatnit (jen) při provedení exekuce vedené proti povinnému (viz shora). Taktéž okolnost, že žalobkyně částku 150.000,- Kč složila do „úschovy“ advokáta JUDr. K., není významná (viz shora).

Z uvedeného je tedy zřejmé, že ačkoli napadený měnící výrok rozsudku odvolacího soudu ve věci samé, jímž žalobu zamítl, spočívá na nesprávném právním posouzení, je v závěru o nedůvodnosti vylučovací žaloby věcně správný, a jeho zrušení se závazným právním názorem, jak byl vysloven shora, by v konečném výsledku nemohlo přivodit jiný výsledek (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. března 2004, sp. zn. 25 Cdo 1277/2003, uveřejněný pod číslem 51/2005 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek). Protože vady řízení uvedené v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 o. s. ř., ani další jiné vady řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, nebyly dovolacím soudem zjištěny [námitka nepřezkoumatelnosti je nekonkrétní (odůvodnění napadeného rozsudku splňuje požadavky § 157 odst. 2 ve spojení s § 211 o. s. ř.)], Nejvyšší soud dovolání žalobkyně jako nedůvodné zamítl (§ 243b odst. 2, část věty před středníkem o. s. ř.), aniž se zabýval námitkou překvapivosti napadeného rozhodnutí, neboť spočívá-li rozhodnutí odvolacího soudu ve věci samé na nesprávném právním posouzení věci, nemá tato výtka dovolatelky žádný význam.

(zdroj: www.nsoud.cz)

Další články:

- [Promlčení a dobré mravy](#)
- [Práva dětí](#)
- [Náklady řízení](#)
- [Odmítnutí dovolání](#)
- [Bezplatná obhajoba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Omezení vlastnického práva veřejným prostranstvím a bezdůvodné obohacení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Opomenuté vyjádření účastníka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Služební poměr](#)
- [Svéprávnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Určitost sankcionované povinnosti](#)
- [Pohledávka](#)